

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Polina Cojocararu împotriva Consiliului raional Soroca, Aparatului Președintelui raionului Soroca, persoană terță Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice cu privire la anularea actelor administrative, restabilirea la muncă, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, recuperarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea de apel depusă de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca împotriva hotărârii din 09 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central,

constată:

La data de 22 februarie 2019 Polina Cojocararu a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului raional Soroca, Aparatului Președintelui raionului Soroca, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 09-p din 03.01.2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților și dispoziției nr. 13-p din 09.01.2019 cu privire la modificarea dispoziției președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 02.01.2019, cu repunerea în situația anterioară; obligarea Consiliului raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca de a o restabili în funcția anterior deținută; încasarea cheltuielilor de judecată, a salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, începând cu data de 09.01.2019 și până la emiterea hotărârii instanței de judecată, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că a activat în cadrul Consiliului raional Soroca din luna mai a anului 2010, iar prin dispoziția nr. 201-p din 21.09.2011 a fost promovată în funcția de Șef al Serviciului Audit Intern a Aparatului Președintelui raionului Soroca, începând cu 21 septembrie 2011.

La data de 26 decembrie 2018 a fost înregistrată oficial la Comisia Electorală Centrală în calitate de candidat în deputați pe listele Partidului Democrat din Moldova, iar la data de 02.01.2019 de către Comisia Electorală Centrală i s-a eliberat legitimația nr. 0038, ultima urmând să-și suspende activitatea.

Astfel, la data de 09 ianuarie 2019, întâmplător a depistat în Registrul de Stat a Actelor Locale, dispoziția nr. 09-p din 03.01.2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților cu Polina Cojocar, șef al Serviciului Audit Intern al Aparatului Președintelui raionului Soroca, precum și dispoziția nr. 13-p din 09.01.2019, cu același conținut.

Reclamanta a menționat că despre existența acestor dispoziții nu a fost informată în mod corespunzător, sub semnătură, fără preavizare, fapt care contravine prevederilor art. 81 din Codul muncii, precum și a Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Consideră că dispozițiile contestate sunt ilegale și urmează a fi anulate, deoarece potrivit art. 51 din Codul electoral, pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă fără acordul lor și fără consimțământul organului electoral, care i-a înregistrat. Totodată, deși este președintele Asociației Sindicale Soroca, membră a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova, contrar art. 87 din Codul muncii a fost concediată fără consultarea organului sindical ierarhic superior.

Prin încheierea din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central s-a atras în proces în calitate de terț Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice. (f.d. 177-verso)

Prin hotărârea din 09 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Polina Cojocar. S-au anulat dispozițiile Președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019 „cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților” și nr. 13-p din 09.01.2019 „cu privire la modificarea dispoziției președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 02.01.2019”, cu repunerea părților în situația anterioară, efectuarea tuturor plăților ce rezultă din relațiile de muncă până la 17 iunie 2019. S-a încasat de la Consiliul raional Soroca Aparatul Președintelui raionului Soroca în folosul Polinei Cojocar suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea, în vederea recuperării prejudiciului moral în mărime mai sporită și încasarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 110, 127-132)

La data de 28 octombrie 2019 Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca a depus apel motivat, conformându-se prevederilor legale cu privire la termenul de depunere a apelului.

Prin decizia din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca

împotriva hotărârii din 09 octombrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul central. (f.d. 179, 195-204)

La data de 16 noiembrie 2020 Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca a depus recurs motivat împotriva deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii din 09 octombrie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul central, cu pronunțarea unei noi decizii. (f.d. 184-189)

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională.

A menționat că Polina Cojocar nu a fost concediată, dar raporturile de muncă au încetat din motivul expirării termenului contractului de muncă, respectiv nu erau condiționate de voința părților. Polina Cojocar a acceptat încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțele ce nu depind de voința părților, ori acest fapt este confirmat prin cererea scrisă, prin care a solicitat plata indemnizației unice pentru fiecare an în serviciul public conform art. 42 alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008.

Recurentul a indicat că instanța de fond în hotărârea sa ilegal a reținut că Polina Cojocar a atins vârsta standard de pensionare în luna ianuarie 2016, ori conform art. 41 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 ea a atins vârsta de pensionare de 57 ani în anul 2014, respectiv din acest an a început a beneficia de pensie pentru limita de vârstă. De asemenea, din anul 2014 Polina Cojocar a fost numită în funcție pe o perioadă determinată prin dispoziția Președintelui raionului Soroca nr. 20-p din 20 ianuarie 2014.

Consideră că instanța de fond tendențios a aplicat prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008 și Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998.

Conform pct. 5 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03.02.2005, în cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată și/sau în baza contractului de prestări servicii, dreptul la indemnizații pentru concediile medicale acordate până la expirarea contractului individual de muncă, încetează la data încetării contractului, precum și în cazul lichidării unității, cu excepția dreptului la indemnizație de maternitate și indemnizație pentru incapacitate de muncă survenită în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Astfel, argumentul Polinei Cojocar, că nu a depus, în termen, cererea de prelungire a relațiilor de muncă pe motiv că s-a aflat în concediu medical, nu poate fi luat în considerație, ori ea a depus cerere cu privire la acordarea indemnizației unice până la data 16 ianuarie 2019, data depunerii cererii de prelungire a raporturilor de muncă, care nu a fost acceptată, deoarece a fost depusă cu întârziere, după încetarea raporturilor de muncă în circumstanțele ce nu depind de voința părților, adică peste 5 zile.

Cu referire la constatarea instanței de fond, că angajatorul nu a solicitat acordul sindicatelor la concedierea salariatului, recurentul consideră că în speță a fost aplicat greșit art. 87 din Codul muncii, care a fost declarat neconstituțional

prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art. 87 din Codul muncii nr. 34 din 08 decembrie 2017, prin care a fost declarată neconstituțională teza „Concedierea salariaților membri de sindicat fără acordul sindicatelor”. Ulterior, a fost emisă Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 04 februarie 2020, prin care a fost declarat neconstituțional art. 33 din Legea sindicatelor.

Recurentul a menționat că nu este de acord cu constatarea instanțelor, cu privire la concedierea de la locul de bază a salariatului înregistrat ca concurent electoral la alegerile parlamentare, deoarece Polina Cojocaru nu a fost concediată, dar raporturile de muncă au încetat din motivul expirării termenului, deci nu erau condiționate de voința părților și art. 51 alin. (4) nu se referă la situația dată.

Mai mult, din 26 decembrie 2018 și până la 11 ianuarie 2019 nu a fost prezentată nici o cerere de degrevare sau altă confirmare că Polina Cojocaru este concurent electoral, iar prevederile Codului electoral indică că din data înregistrării în calitate de candidat pentru funcția de deputat, persoanele care dețin înalte funcții de răspundere sau publice, sunt obligați să-și suspende activitatea pe durata companiei electorale.

Totodată, recurentul a menționat că prin acțiunile licite ale Președintelui raionului Soroca nu i-au fost aduce careva prejudicii morale Polinei Cojocaru, ori fiind verificate dispozițiile din speța dată de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat nu s-a depistat nici o ilegalitate la adoptarea lor.

Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 03 noiembrie 2020.

Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca a depus recurs motivat la data de 16 noiembrie 2020, în termen.

La 14 decembrie 2020 și la 11 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Polinei Cojocaru și a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice copia recursului motivat declarat de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca. (f.d. 207, 219)

Completul specializat relevă că Polina Cojocaru și Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexate la materialele dosarului, cât și informația privind expedierea recursului prin poșta electronică. (f.d. 218, 219)

La data de 17 februarie 2021 Polina Cojocaru, reprezentată de avocatul Elena Cojocaru a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca, cu menținerea deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 09 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central.

Prin încheierea din 03 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat admisibil recursul depus de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca împotriva deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți și s-a numit spre examinare, în complet de cinci judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. În speță, completul specializat nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele autorității recurente au fost expuse cu suficientă claritate, iar intimata prin referință a expus opinia sa asupra temeiniciei recursului.

Verificând argumentele invocate în recurs prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat normele de drept material pertinent speței, fapt ce a succedat emiterea unor soluții greșite și neîntemeiate, din următoarele motive.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1), lit. c) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie, prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În interpretarea art. 244, alin. (2) coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma art. 194, alin. (2) din Codul administrativ în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Articolul 224, alin. (1), lit. f) din Codul administrativ prevede că, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți.

Astfel, probatoriul acumulat în materialele dosarului demonstrează că Polina Cojocar a activat în cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca din data de 17 mai 2010, fiind transferată de la Inspectoratul Fiscal de Stat în baza dispoziției Președintelui raionului Soroca nr. 56-p din 19 aprilie 2010, în funcție de specialist principal în probleme juridice. (f.d. 49)

În baza dispoziției Președintelui raionului Soroca nr. 201-p din 21 septembrie

2011 Polina Cojocaru a fost promovată în funcția de șef al serviciului audit intern. (f.d. 47)

Prin dispoziția Președintelui raionului Soroca nr. 20-p din 20 ianuarie 2014 Polina Cojocaru a fost numită în funcția de Șef al Serviciului Audit Intern al Aparatului Președintelui raionului Soroca pe o durată determinată de până la 20 iulie 2015. (f.d. 46)

Prin dispoziția Președintelui raionului Soroca nr. 152-p din 11 mai 2015 Polina Cojocaru a fost numită în funcția de șef al serviciului Audit Intern al Aparatului Președintelui raionului Soroca pe o durată determinată până la data de 20.01.2017. (f.d. 45)

Prin dispoziția Președintelui raionului Soroca nr. 06-p din 10.01.2017 Polina Cojocaru a fost numită în funcția publică de conducere de șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca, pe o perioadă determinată, până la data de 11 ianuarie 2019. (f.d. 44)

Președintele raionului Soroca, prin dispoziția nr. 09-p din 03.01.2019 a dispus încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților a Polinei Cojocaru, șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca din data de 12 ianuarie 2019. (f.d. 42)

Ulterior, Președintele raionului Soroca a emis dispoziția nr. 13-p din 09.01.2019, prin care a dispus modificarea dispoziției nr. 09-p din 03.01.2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților Polina Cojocaru”, înlocuind sintagma „12 ianuarie 2019” cu sintagma „11 ianuarie 2019”. (f.d. 41)

Polina Cojocaru la 10 ianuarie 2019 s-a adresat Președintelui raionul Soroca cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea dispozițiilor Președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019 și nr. 13-p din 09.01.2019, invocând că conform prevederilor art. 51 din Codul electoral pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă fără acordul lor și fără consimțământul organului electoral, care i-a înregistrat. Totodată, a indicat că la data de 26 decembrie 2018 a fost înregistrată oficial la Comisia Electorală Centrală ca candidat în deputați pe listele Partidului Democrat din Moldova, iar la data de 02 ianuarie 2019 i s-a eliberat legitimația nr. 0038, care atestă faptul că este candidat la funcția de deputat din partea Partidului Democrat din Moldova, anexând în acest sens copia legitimației. (f.d. 12, 4)

Președintele raionului Soroca prin răspunsul la cererea prealabilă, cu nr. i 02/1-20/45 din 22 ianuarie 2019, a comunicat Polinei Cojocaru că conform dispoziției Președintelui raionului Soroca nr. 06-p din 10 ianuarie 2017 a fost angajată în funcția publică de conducere pe perioada determinată de activitate până la 11 ianuarie 2019. Astfel, activitatea în funcție de conducere de Șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca, a încetat la data de 11 ianuarie 2019. Totodată, la caz nu este aplicabilă norma legală din art. 51 din Codul electoral, ori, nu este vorba de concediere, dar încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților, și anume, expirarea termenului pe perioada determinată. (f.d. 10)

În dezacord cu acest răspuns al Președintelui raionului Soroca, invocând că dispozițiile autorității publice contravin prevederii art. 51 din Codul electoral,

precum și că și s-au încălcat prevederile art. 87 din Codul muncii, nefiind solicitat anticipat eliberării din funcție a acordului organului sindical, Polina Cojocaru a înaintat prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, solicitând anularea dispoziției nr. 09-p din 03.01.2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților și dispoziția nr. 13-p din 09.01.2019 cu privire la modificarea dispoziției președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019, cu repunerea în situația anterioară; obligarea Consiliului raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca de a o restabili în funcția anterior deținută; încasarea cheltuielilor de judecată, a salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, începând cu data de 09.01.2019 și până la emiterea hotărârii instanței de judecată, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

Fiind investită cu examinarea cauzei Judecătoria Soroca, sediul central prin hotărârea din data de 09 octombrie 2019 a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Polina Cojocaru, fiind anulate dispozițiile Președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019 „cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților” și nr. 13-p din 09.01.2019 „cu privire la modificarea dispoziției președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019”, cu repunerea părților în situația anterioară, efectuarea tuturor plăților ce rezultă din relațiile de muncă până la 17 iunie 2019. S-a încasat de la Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca în folosul Polinei Cojocaru suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea, în vederea recuperării prejudiciului moral în mărime mai sporită și încasarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 110, 127-132)

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți, prin decizia din 03 noiembrie 2020 a respins apelul depus de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca și a menținut hotărârea din 09 octombrie 2019 a Judecătoria Soroca, sediul central, reținând că din prevederile art. 51 alin. (4) din Codul electoral pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați, la caz, materialele cauzei nu conțin probe care ar confirma coordonarea încetării raporturilor de muncă cu Comisia Electorală Centrală, ori după depunerea actelor și emiterea hotărârii privind înregistrarea candidatului, acesta are dreptul de a activa în continuare în vederea finisării unor activități, transmiterii atribuțiilor de serviciu. Totodată, s-a indicat că Polina Cojocaru este președintele Asociației Sindicale Soroca, membră a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice, astfel, era necesar să fie solicitată în prealabil opinia consultativă a organului sindical ierarhic superior, însă nu a fost respectată procedura prevăzută de art. 87 din Codul muncii.

Instanța de recurs consideră soluția instanțelor ierarhic inferioare privind admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de către Polina Cojocaru ca fiind greșită, rezultată din neelucidarea tuturor circumstanțelor importante speței și aplicarea eronată a normelor de drept material, motiv din care nu poate fi menținută.

Colegiul reține că litigiul a fost inițiat în instanță la 22 februarie 2019 și legea materială aplicabilă speței este Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din

10 februarie 2000, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008 și Codul muncii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare la data adoptării actului care se contestă în speță), contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Totodată, conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) din aceeași Lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000 actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

- a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii;
- b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței;
- c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Articolul 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ prevede că, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

La caz, Colegiul reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității dispozițiilor Președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019 „cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților” și nr. 13-p din 09.01.2019 „cu privire la modificarea dispoziției președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019” și cerințelor subsecvente de obligare a autorității pârâte de

restabilire a Polinei Cojocaru în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, începând cu 09 ianuarie 2019 și până la data emiterii hotărârii, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Sub acest aspect este notabil că Președintele raionului Soroca a invocat drept temei de refuz de anulare a dispozițiilor nr. 09-p din 03.01.2019 și nr. 13-p din 09.01.2019, faptul că prin dispoziția Președintelui raionului Soroca nr. 06-p din 10 ianuarie 2017 Polina Cojocaru a fost angajată în funcție publică de conducere pe perioadă determinată de activitate până la 11 ianuarie 2019. Astfel din data de 11 ianuarie 2019 a încetat activitatea Polinei Cojocaru în funcția de conducere de Șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca, iar la caz nu poate fi aplicat art. 46 alin. (5) din Codul electoral, ori în speță, nu a avut loc concedierea, dar încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților, și anume, expirarea termenului pe perioadă determinată.

În corespundere cu art. 54 alin. (2) din Codul muncii contractul individual de muncă poate fi încheiat și pe o durată determinată, ce nu depășește 5 ani, în condițiile prevăzute de prezentul cod. Temeiul legal al încheierii contractului individual de muncă pe durată determinată se indică în contract.

Articolul 55 alin. (1) lit. f) din Codul muncii indică că contractul individual de muncă poate fi încheiat pe durată determinată, conform art. 54 alin. (2) cu persoanele pensionate, conform legislației în vigoare, pentru limită de vârstă ori vechime în muncă (sau care au obținut dreptul la pensie pentru limită de vârstă ori vechime în muncă) și nu sunt încadrate în câmpul muncii – pe o perioadă de până la 2 ani, care, la expirare, poate fi prelungită de părți în condițiile art. 54 alin. (2) și ale art. 68 alin. (1) și alin. (2) lit. a).

Din interpretarea logico-juridică a normelor precitate rezultă că legislatorul a stipulat concret condițiile de încheiere a contractului individual de muncă pe durată determinată.

În acest sens Colegiul constată că la 11 ianuarie 2014 Polina Cojocaru a obținut dreptul la pensie pentru limita de vârstă.

Prin dispozițiile Președintelui raionului Soroca, Polina Cojocaru a fost numită în funcție în Aparatul Președintelui raionului Soroca pe perioade determinate, și anume, 20.01.2014-20.07.2015, 11.05.2015-20.01.2017.

Ulterior, prin dispoziția Președintelui raionului Soroca nr. 06-p din 10.01.2017 Polina Cojocaru a fost numită în funcția publică de conducere de șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca, pe o perioadă determinată, până la data de 11 ianuarie 2019.

Conform art. 81 alin. (3) din Codul muncii contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, cel târziu la data eliberării din serviciu, cu excepția cazului în care salariatul nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (absență nemotivată de la serviciu, privațiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.

Articolul 82 lit. f) din Codul muncii stipulează că contractul individual de

muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de expirare a termenului contractului individual de muncă pe durată determinată – de la data prevăzută în contract, cu excepția cazului când raporturile de muncă continuă de fapt și nici una dintre părți nu a cerut încetarea lor, precum și a cazului prevăzut la art. 83 alin. (3).

Prin scrisoarea nr. i02/1-20/01 din 02 ianuarie 2019 adresată Polinei Cojocatu, Președintele raionului Soroca a informat-o că activitatea acesteia în funcție de șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca încetează începând cu data de 12 ianuarie 2019, ori prin ordinul nr. 06-p din 10.01.2017 a fost angajată în funcție de conducere până la data de 11 ianuarie 2019. (f.d. 175)

Având în vedere că Polina Cojocaru nu a depus o cerere, prin care să solicite prelungirea raporturilor de muncă după data de 11 ianuarie 2019, data încetării raporturilor de muncă, Președintele raionului Soroca, prin dispoziția nr. 09-p din 03.01.2019 a dispus încetarea raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților a Polinei Cojocaru, șef al Serviciului Audit Intern din cadrul Aparatului Președintelui raionului Soroca din data de 12 ianuarie 2019, care a fost substituită cu data de 11 ianuarie 2019 prin dispoziția nr. 13-p din 09.01.2019. (f.d. 42, 41)

Scrisoarea nr. i02/1-20/01 din 02 ianuarie 2019 și dispozițiile nr. 09-p din 03.01.2019, nr. 13-p din 09.01.2019 a Președintelui raionului Soroca au fost aduse la cunoștință salariatei la data de 09 ianuarie 2019, între orele 10:30-10:40, fapt consemnat în actul constatator înregistrat cu nr. 01-p, Polina Cojocaru refuzând să semneze despre faptul că a făcut cunoștință cu ele. (f.d. 40)

Polina Cojocaru, prin cererea prealabilă adresată Președintelui raionului Soroca și înregistrată cu nr. 02/1-20/14 din 10 ianuarie 2019 a invocat că, cu dispoziția nr. 09-p din 03.01.2019 a Primarului raionului Soroca a aflat întâmplător, depistând-o în Registrul de Stat al Actelor Locale la data de 09 ianuarie 2019, nefiind adusă la cunoștință de către autoritatea publică anterior și nici nu i s-a solicitat acordul său privind încetarea raporturilor de serviciu. Totodată, a indicat că la data de 26 decembrie 2018 a fost înregistrată la Comisia Electorală Centrală în calitate de candidat în deputați pe listele Partidului Democrat din Moldova, iar la data de 02 ianuarie 2019 i s-a eliberat legitimația nr. 0038, considerând că conform art. 51 din Codul electoral pe durata perioadei electorale nu putea fi concediată.

Conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008 la cererea funcționarului public, raporturile de serviciu se suspendă în caz de înregistrare, în condițiile legii, în calitate de concurent electoral sau în calitate de persoană de încredere a unui concurent electoral. (2) Cererea de suspendare a raporturilor de serviciu se depune în scris, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data de la care se solicită suspendarea.

În conformitate cu art. 51 alin. (3) din Codul electoral candidații, pe durata campaniei electorale, beneficiază de dreptul de a fi degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent fără menținerea salariului. (4) Pe durata perioadei electorale, candidații nu pot fi concediați ori transferați la o altă muncă sau funcție

fără acordul lor, precum și nu pot fi trași la răspundere penală, arestați, reținuți sau supuși unor sancțiuni administrative fără consimțământul organului electoral care i-a înregistrat, cu excepția cazurilor de infracțiuni flagrante.

Președintele raionului Soroca a susținut că Polina Cojocaru a fost angajată în funcție publică de conducere pe perioadă determinată de activitate până la data de 11 ianuarie 2019, astfel, raporturile de serviciu au încetat din data specificată în dispoziția nr. 06-p din 10 ianuarie 2017, iar prevederile art. 51 din Codul electoral stipulează că candidații, pe durata campaniei electorale nu pot fi concediați, în speță, raporturile de muncă a Polinei Cojocaru au încetat în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

Astfel, este evident că instanțele ierarhic inferioare, examinând cauza, greșit au concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii Polinei Cojocaru, or, faptul că ultima, la data de 26 decembrie 2018 a fost înregistrată la Comisia Electorală Centrală în calitate de candidat în deputați pe listele Partidului Democrat din Moldova, iar la data de 02 ianuarie 2019 i s-a eliberat legitimația nr. 0038, nu poate constitui temei pentru anularea dispozițiilor nr. 09-p din 03.01.2019 și nr. 13-p din 09.01.2019 a Președintelui raionului Soroca.

La capitolul dat instanța de recurs decelează că încetarea raporturilor de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, începe odată cu expirarea termenului contractului individual de muncă pe durată determinată - de la data prevăzută în contract.

Astfel, faptul că Polina Cojocaru a fost înregistrată la Comisia Electorală Centrală în calitate de candidat în deputați și ulterior eliberată legitimație de către Comisia Electorală Centrală, nu este un motiv de a continua raportul de muncă, ori prevederile legale, și anume, art. 82 lit. f) din Codul muncii indică că raporturile de muncă continuă dacă nici una din părți nu a cerut încetarea lor.

Colegiul a statuat că Polina Cojocaru până la emiterea dispozițiilor nr. 09-p din 03.01.2019 și nr. 13-p din 09.01.2019 a Președintelui raionului Soroca, nu a anunțat angajatorul despre înregistrarea sa în calitate de candidat în deputați de către Comisia Electorală Centrală pentru a fi suspendate raporturile de serviciu, conform art. 54 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008. Totodată, a reținut că Polina Cojocaru nu a depus o cerere de continuare a raporturilor de muncă până la expirarea termenului prevăzut în dispoziția nr. 06-p din 10 ianuarie 2017, și anume, 11 ianuarie 2019.

La materialele cauzei este anexată cererea Polinei Cojocaru, înregistrată cu nr. 02/1-20/40 din 16.01.2019 de către Consiliul raional Soroca, prin care s-a solicitat prelungirea raportului de activitate până la vârsta de 63 ani. Totodată, a indicat că din 10 ianuarie 2019 se află în concediu medical, inclusiv și, la data depunerii cererii, iar despre termenul încetării raporturilor de muncă nu a fost preavizată.

Președintele raionului Soroca, prin răspunsul nr. i02/1-20/38 din 21 ianuarie 2019 a comunicat Polinei Cojocaru că cererea de prelungire a raporturilor de muncă până la vârsta de 63 ani nu poate fi soluționată pozitiv, ori a fost angajată pe o perioadă determinată până la data de 11 ianuarie 2019, iar potrivit legislației în vigoare trebuia să depună o cerere privind prelungirea raporturilor de muncă, până la expirarea termenului, și anume, până la 11 ianuarie 2019.

Argumentul Polinei Cojocaru, precum că a fost în imposibilitate de a depune cerere de continuare a raporturilor de muncă cu autoritatea publică până la data de 15 ianuarie 2019, deoarece s-a aflat în concediu medical, iar ulterior a fost internată în spital, nu constituie un temei de anularea actelor administrative contestate, ori certificatele de concediu medical eliberate pe numele Polinei Cojocaru indică că s-a aflat în concediu medical în perioadele 10.01.2019-continuarea tratamentului (data nu este indicată) (f.d. 19), 15.01.2019-24.01.2019 (f.d. 8, 104), pe când cererea de continuare a raporturilor de muncă urma a fi depusă până la 10 ianuarie 2019.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele autorității recurate precum că dispozițiile nr. 09-p din 03.01.2019 și respectiv nr. 13-p din 09.01.2019, au fost emise cu respectarea prevederilor art. 62 lit. h) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, fiind încetate raporturile de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților din motivul expirării termenului pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă determinată.

Polina Cojocaru în cererea de chemare în judecată a invocate că este președintele Asociației Sindicale Soroca, membră a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova, dar fiind concediată nu s-a solicitat consultarea organului sindical ierarhic superior.

La materialele cauzei a fost anexată cererea Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova, prin care a solicitat admiterea acțiunii depusă de către Polina Cojocaru, considerând că dispozițiile Președintelui raionului Soroca nr. 09-p din 03.01.2019 și nr. 13-p din 09.01.2019 au fost emise contrar prevederilor art. 87 din Codul muncii, art. 33 din Legea sindicatelor, deoarece Polina Cojocaru deține calitate de membru de sindical, președinte a Asociației Sindicale Soroca și membru a Consiliului Federației SINDASP.

Colegiul reține că, argumentul Polinei Cojocaru, cât și a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova la faptul că angajata a fost concediată cu încălcarea prevederilor art. 87 din Codul muncii, nu este întemeiat, deoarece norma legală supra indică procedura solicitării opiniei consultative a organului sindical în cazul concedierii unor salariați. În speță, Polina Cojocaru nu a fost concediată din funcția deținută de șef al Serviciului Audit Interne al Aparatului Președintelui raionului Soroca, dar raporturile acesteia au încetat în circumstanțe ce nu depind de voința părților, și anume, a expirat termenul pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă determinată.

Respectiv, dispozițiile nr. 09-p din 03.01.2019 și 13-p din 09.01.2019 a Președintelui raionului Sorocasunt sunt legale și temeiuri de a fi anulate nu există.

Circumstanța dată impune de a constata că sunt neîntemeiate cerințele subsevente ale Polinei Cojocaru cu privire la obligarea Consiliului raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca de a o restabili în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, începând cu data de 09.01.2019 până la data emiterii hotărârii, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și a cheltuielilor de judecată, motiv pentru care recursul urmează a fi admis, actele judecătorești contestate casate, iar

acțiunea respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, Polina Cojocaru avea dreptul și posibilitatea de a solicita continuarea raporturilor de serviciu depunând în acest sens o cerere, până la data de 11 ianuarie 2019, dar de acest drept nu s-a folosit în termen, demonstrând pasivitate în realizarea drepturilor la muncă.

Colegiul consideră că instanțele inferioare, anulând dispozițiile Președintelui Consiliului raionului Soroca, nu au luat în considerare prevederile legale expuse supra, și anume, că încetarea raporturilor de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților are loc la data expirării termenului contractului de muncă pe durată determinată, și anume, la data prevăzută în contract, cu excepția cazului când raporturile de muncă continuă de fapt și nici una din părți n-a cerut încetarea lor.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind irelevant argumentul instanțelor ierarhic inferioare, precum că Polina Cojocaru, fiind înregistrată în calitate de candidat în alegerile parlamentare, precum și faptul că este președintele Asociației Sindicale Soroca, membră a Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice nu putea fi concediată, fiindcă în esență ea nu a fost concediată, contractul de muncă încetând de drept, iar neprelungirea contractului se atribuie exclusiv pasivității Polinei Cojocaru, care în sensul art. 54 alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008 la data înregistrării ca concurent electoral n-a depus o cerere de suspendare a raporturilor de serviciu, iar anticipat expirării contractului individual de muncă n-a depus o cerere de prelungire a acestuia. Polina Cojocaru a depus cerere de prelungire a contractului pe termen determinat la data de 16 ianuarie 2019, după expirarea contractului și emiterea dispoziției de încetare a raporturilor de muncă.

Este regretabil că instanțele au confundat noțiunea de „concediere”, drept atribuit expres angajatorului prin art. 86 din Codul muncii și care reprezintă desfacerea contractului individual de muncă la inițiativa angajatorului, cu noțiunea „încetarea contractul individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților” prevăzut de art. 82 lit. f) din Codul muncii, adică încetarea de drept a contractului de muncă.

Confuzia acestor două noțiuni a generat soluționarea greșită a cazului.

Așadar, circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție emise de acestea nu pot fi menținute, iar cererea de chemare în judecată depusă de către Polina Cojocaru urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o decizie nouă, prin care să respingă acțiunea în contencios administrativ depusă de către Polina Cojocaru.

Conform articolelor 258 alin. (3), 248 alin. (1) lit. c) și 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Consiliul raional Soroca, Aparatul Președintelui raionului Soroca.

Se casează integral decizia din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 09 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central și se emite o decizie nouă, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de către Polina Cojocaru împotriva Consiliului raional Soroca, Aparatului Președintelui raionului Soroca, persoană terță Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice cu privire la anularea dispozițiilor, restabilirea la muncă, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, recuperarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Victor Burduh

Maria Ghervas